Wikipedia

cmaci

pixra be la .euklides. noi pu xelso cmacypre ku'o fi'e la rafael vi la .atenas. zei ckule

ni'o loi **cmaci** goi ko'a cu saske le ka klani pe loi namcu ku[1] .e le ka stura[2] .e le ka canlu[1] .e le ka binxo[3][4][5] .i lo cmaci prenu .e lo pijyske prenu cu so'i mei jinvi fi le selkuspe be lo cmaci .e le vlavelcki be lo cmaci[6][7]

ni'o gu lo cmacypre goi ko'e cu sisku lo morna .e lo ka namcu vu'o pe lo ko'e se tadni gi ri me lo namcu .a lo canlu .a lo rarske .a lo skami .a lo sucta sidbo .i ko'e finti lo cnino da'i zei jufra gi'e fakci lo jetnu sepi'o lonu lojycpa .i la'a le traji vajni terpli pe ko'a du le termu'eske goi ko'i noi pilno ko'a lonu tadni lo te munje

ni'o zo'e casnu lodu'u gonai lo cmaci datni goi ko'i cu je'a zasti ri'a le rarsi'o pe le ko'i logji gi ko'i rutni gi'e drata be lo zasti .i la benxamin. piers. fi'o te tavla ko'a cu cusku lu *le saske noi lojycpa lo se nitcu jetnu* li'u .ijeku'i la albert. ainctain. cusku lu *ganai lo cmaci cu ckini lo zasti gi na se birti .ije ganai se birti gi na ckini lo zasti* li'u

ni'o sepi'o lonu sucta .e lonu logji pensi kei ko'a se krasi lonu kancu .e lonu kanji .e lonu merli .e le ciste tadni be le tarmi .e le nunmu'u vu'o pe lo zasti dacti .i lo sizyju'o .e lonu pilno vu'o pe le sampu cmaci puca roroi me lo vajni be lo prenu je girzu nunji'e .i lo sampu cmaci sidbo pu se krasi vi le tcepru misrygu'e je raksygu'e je xingu'e je jugygu'e je xesygu'e je muslo kulnu .i lo pluja cmaci seltcidu cu pamoi se krasi je se finti lo xelso cmacypre rai lai jicmu pe la .euklides.

pagbu

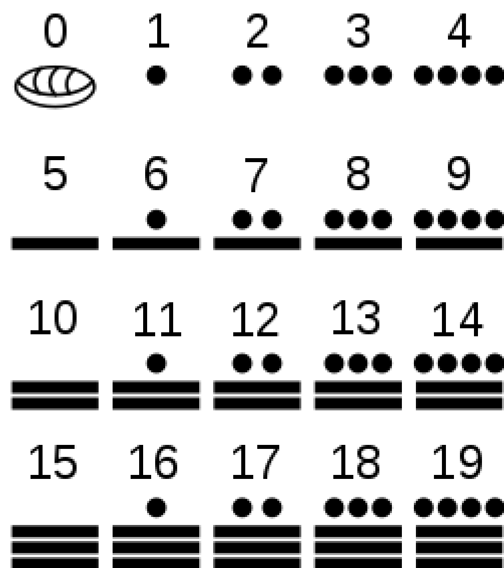
vlakra

ni'o zo cmaci se krasi lo lojbo krasi bangu valsi po'u la'o jy cuciue — 數學 (数学) [shù xué] jy bau le jugbau ku .e la'o gy matamatiks — mathematics gy bau le glibau ku .e la'o xy ganit — गणित [gaṇita] xy bau le xinbau ku .e la'o sy matematik — matemáticas sy bau le sanbau ku .e la'o ry matimatik — математика

[matematika] ry bau le rukybau .i ri se krasi bau le xesybau la'o xy μάθημα (máthēma) xy noi se smuni lonu tadni .a lonu cilre .a lo saske

citri

ralju ci'arvelski fa lu cmaci citri li'u

.madjas. zei nacle'u

ni'o le citri be lo cmaci cu ka'e te jimpe fe lo porsi be loi nu sucta .i la'a le pamoi sucta noi ji'a lo danlu cu ponse cu namcu .iva'i du'u fi da fa re plise fe re najnimre cu ckini .i

ni'o fi'o jmina lonu kancu lo dacti to mu'a plise ja najnimre toi kei lo tcepru prenu cu kancu lo sucta ni namcu to mu'a djedi ja nanca toi .i lo jicmu nu kanji kei pu zasti bazi la'e di'u

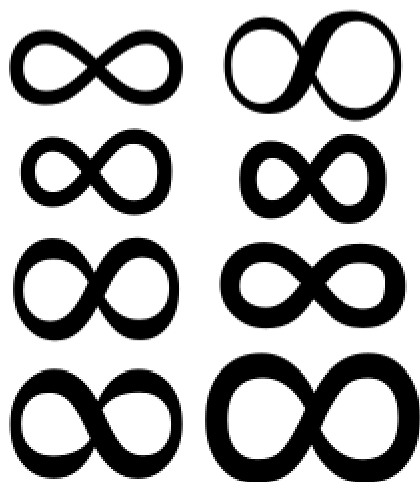
ni'o lo balvi citri ve pruce pe lo cmaci nu farvi kei pu nitcu lo kancu ciste to mu'a lo skori jgena noi lai .inkas. pilno ke'a lonu vreji lo namcu toi .i lo kancu cilste zupu so'imei je mutce drata .i le pamoi selci'a nacle'u pu se finti lo tcepru misro

ni'o lo tcepru traji te pilno pe lo cmaci du lonu vecnu .e lonu tumla nu merli .e lo cintypejgau je jivbu vreji .e lonu vreji lo temsi'o .e noda poi mutce zmadu certu pu ji'i le ni'u3000moi noi ca lo tcepru rakso .e lo misro cu pilno lo zmadu certu cmaci .iku'i lo drani nu tadni be lo cmaci pu cfari zu'e lo tcepru xelso ca le ni'u 600moi ku bi'o le ni'u 300moi

ni'o ba la'e di'u lo cmaci cu mutce farvi .ije lonu mutce se pilno sizyki'i be fa lo cmaci bei lo saske kei pu fasnu .i lo cmaci nu fakci kei pu fasnu ca le mulno citri .e dazi

ciska ciste je bangu

ralju ci'arvelski fa lu cmaci ciska ciste li'u

le ci'i zei sinxa cu se ciska fi lo drata lerfu

ni'o piso'a lo cmaci ciska ciste poi se pilno cazi cu pu se finti ba le 16moi ctona'a [8] .i pu la'e di'u lo cmaci pu se cusku ci'e lo valsi .i lo nu go'i cu pu nandu se gunka gi'e zunti lo cmaci nu fakci .i ca le 18moi na'acto la .euler. pu finti so'i lo ciska ciste noi se pilno cazi .i lo cabna ciska ciste cu gasnu le du'u lo cmaci cu mutce zmadu frili pi'o lo certu .ijeku'i lo to'e certu cu lifri loza'i nandu .i so'u sinxa cu se smuni so'a datni

le cmaci bangu cu la'a nandu lo to'e certu .i lo valsi befa mu'i zo .a .e zo .o cu se smuni lo satci zmadu be lo rarbau valsi .i le cmaci bangu cu runbau .i ji'a so'i valsi cu steci se smuni lo na'e rarbau smuni .iku'i lo mukti be lo steci smuni cu zasti .i ko'e te cmene le ti ka satci lu ka lojdra li'u

.i lo cmaci cipra cu ra'u ckini lo ka lojdra .i lo cmacypre cu djica ledu'u le ri cmacrteorema cu se lojycpa fi lo .aksioma .i la'edi'u co'e mu'i loza'i rivbi lo jitfa se djuno to so'e mupli be ri cu zasti ca le cmaci citri toi .i loni lojdra noi se la'erji'i cu pu vrici .i lo tcepru xelso pu la'erji'i lo clani nuncasnu .iku'i ca la .aisak.niuton. le cmaci tadji pu mleca fi lo ka lojdra .i lo se

srera be la .niuton. pu mukti lenu lo ka lojdra cu pu se xrupli ca le 19xyxy ctona'a .i loi cmacypre cazi casnu lo skami se sidju cipra .i ki'u ledu'u lonu lo clani nu kanji cu cipra birti cu nandu keikei ri cu la'acu'i na banzu lojdra

ni'o loi .aksioma cu so'aroi terji'i lo sapselja'a jetnu .iku'i le di'u sidbo cu te nabmi .i ci'e lo lojdra lo .aksioma cu porsi be lo sinxa noi se smuni ci'e lo ri te lojycpa pe le aksioma ciste .i le selpla be la .xilbert. zu'edji lonu gasnu loza'i lo cmaci cu se jicmu lo jdari ke .aksioma jicmu .iku'isai cu'u le kamnarmu'o cmacrteorema pe la .godel. piro .aksioma ciste cu se cmima lo jufra poi na kakne jdice lo ka jetnu pe ke'a .iseni'ibo le nu mulno .aksioma binxo pe lei cmaci cu na cumki .iku'i loi cmaci cu so'aroi se xanri ci'e lo klesi termonsi'o .iva'i da'i piro cmaci jufra cu se cuskyka'e bau le klesi termonsi'o [9]

saske cmaci

ni'o la .karl.fridrix.gaus. tavla fi lo cmaci secu'u lu noltrini'u saske li'u .i zo saske bau la lojban cu se smuni loi fatci .i ci'e le purci smuni lo cmaci cu je'a saske .i le si'o rarna saske cu balci le di'e smuni .i ganai lo saske cu saske lo rarna po'o gi lo cmaci cu na saske

ni'o so'i pijyskepre cu jinvi ledu'u lo cmaci cu na jifcipra selka'e .iseki'u bo na saske du'o le smuni pe la karl.poper .iku'isai de'i le 193xymoi ku so'i cipyple pe la kurt.gydel pu cipra ledu'u lo cmaci na ka'e se smuni lo logji .iseki'ubo la karl.poper pu lojycpa ledu'u so'a lo cmaci jufra cu simsa lo rarna jufra loka lifri bo nibli

la .karl.fridrix.gaus. noi se cmene lu le nobli cerda pe lo cmaci li'u cupu tavla fi lo cmaci secu'u lu noltrini'u saske li'u

selske be lo cmaci

klani

ni'o lo cmaci pu cfari ca lo namcu .i loi kacna'u pu pamoi .i loi mulna'u .e loi se kanji befi ri pu remoi .i lo traji pluja ke namcu selkai cu se saske lo nacycmaci .i ri cu se krasi lo banli cmacrteorema no'umu'a le fermat.zei romoi cmacrteorema .i le nacycmaci cu ji'a se krasi re mutce vajni nabmi poi na se dansu zi'e po'u le remei nalfendi kacna'u selti'i .e le .goldbatc.zei selti'i

ni'o lonu farvi pe le nacycmaci pu nibli ledu'u loi mulna'u cu cmima loi dilcyna'u .iji'a ri cmima loi pavycimdyna'u .iji'a ri cmima loi relcimdyna'u .i ri go'i loi voncimdyna'u .i ri go'i loi bivycimdyna'u .i lo nu tadni pe loi kacna'u cu nibli loi zmacimnyna'u .i me lo drata namcu ku fa loi memna'u .e loi .alef.zei namcu

$1, 2, 3$	$-2, -1, 0, 1, 2$	$-2, \frac{2}{3}, 1.21$	$-e, \sqrt{2}, 3, \pi$	$2, i, -2+3i, 2e^{i\frac{4\pi}{3}}$
kacna'u	mulna'u	dilcyna'u	pavycimdyna'u	relcimdyna'u

namcu

.i vrici ke namcu klesi fa

*loi kacna'u ca'e	$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \cdots\}$
*loi mulna'u ca'e	$\mathbb{Z} = \{\cdots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \cdots\}$
*loi porna'u ca'e	???
*loi dilcyna'u ca'e	$\mathbb{Q} = \{x = \frac{n}{m} \| n, m \in \mathbb{Z}\}$
*loi nardilcyna'u ca'e	$\{x \| x \in \mathbb{R}, x \notin \mathbb{Q}\}$
*loi pavycimdyna'u ca'e	$\mathbb{R} = \{x = \sum_{n \in \mathbb{N}} q_n \| \forall n \in \mathbb{N}, q_n \in \mathbb{Q}\}$
*loi xarna'u ca'e	$\{x = ri \| r \in \mathbb{R}; i = \sqrt{-1}\}$
*loi relcimdyna'u ca'e	$\mathbb{C} = \{x = r + qi \| r, q \in \mathbb{R}; i^2 = -1\}$
*loi voncimdyna'u ca'e	$\mathbb{H} = \{x = r + qi + sj + tk \| r, q, s, t \in \mathbb{R}; i^2 = j^2 = k^2 = ijk = -1\}$
*loi fatysaclu namcu	???

skina

- *uil.yntin*

.i vrici cmaci fa

- lo sizykanji .i
- lo .algebra .i
- lo gricmaci noi srana loi sujgri .e loi piljygri .e loi dilcygri ku'o .i
- lo jgacmaci .i
- lo cibjgataicmaci .i
- lo veldilcycmaci

cu'u de'u

1. mathematics, *n.* (http://oed.com/view/Entry/114974). *Oxford English Dictionary*. Oxford University Press (2012). Retrieved on June 16, 2012. “The science of space, number, quantity, and arrangement, whose methods involve logical reasoning and usually the use of symbolic notation, and which includes geometry, arithmetic, algebra, and analysis.”
2. termo'a:cite book
3. termo'a:cite book
4. termo'a:cite book
5. termo'a:cite book
6. termo'a:cite journal
7. termo'a:cite book
8. purci traji nu pilno be lo cmaci sinxa (http://jeff560.tripod.com/mathsym.html)
9. Patrick Suppes, *Axiomatic Set Theory*, Dover, 1972, ISBN 0-486-61630-4. p. 1, "Among the many branches of modern mathematics set theory occupies a unique place: with a few rare exceptions the entities which are studied and analyzed in mathematics may be regarded as certain particular sets or classes of objects."